

Utbildningsinspektion i Eldsbergaskolan Förskoleklass, grundskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	3
Bedömning av förutsättningarna	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Eldsbergaskolan den 30 augusti 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Halmstads kommun och Eldsbergaskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerade på annat sätt har använts.

I Eldsbergaskolan intervjuades rektorn, lärare, elevvårdspersonal, elever i årskurserna 2–5 samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklass och årskurserna 1–5. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Eldsbergaskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	64
Förskoleklass	18
Grundskola	116

Eldsbergaskolan ligger i samhället Eldsberga sydöst om Halmstad, och skolområdet utgörs av flera byggnader som tillkommit efter hand. Upptagningsområdet har landsbygdskaraktär och en tredjedel av eleverna åker skolbuss. Det finns en klass i varje årskurs förutom i årskurs 1 som delats i två grupper. Mycket få elever har invandrarbakgrund. I årskurs 6 fortsätter eleverna sin skolgång i Trönningeskolan. Rektorn har deltidstjänst på skolan, som ingår i Trönninge verksamhetsområde och är en del av skolområde Söder.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Eldsbergaskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Eldsbergaskolan utgör en god miljö för elevernas utveckling och lärande. Beredskapen att ta emot elever med olika förutsättningar i förskoleklassen och årskurs 1 är god. Genom alla årskurser finns en tydlig struktur för kunskapsuppföljningen i svenska, matematik och engelska.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Elevens val förekommer inte på skolan (2 kap. 19–20 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Elevinflytandet över undervisningen bör stärkas.
- Skolan bör förbättra informationen till föräldrarna om den målstyrda skolan
- Skolan bör stärka elevernas kunskaper om kursplanemålen i respektive ämne.
- Samverkan mellan årskurserna kring vad barnen och eleverna lär behöver förbättras.
- Rutinerna för att upptäcka och möta eventuella behov av särskilt stöd bör göras tydligare.
- Utvärdering av lärandet och dokumentation av elevens kunskapsutveckling bör ske i alla ämnen och årskurser och ligga till grund för utvecklingssamtalen.
- Arbetsplanen och kvalitetsredovisningen bör utarbetas i samverkan med personal, elever och vårdnadshavare, och kvalitetsredovisningen bör ha en koppling mellan mål, arbete, måluppfyllelse och åtgärder för utveckling.
- Rektorn bör tydligare verka för att utbildningen utvecklas.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Kunskaper

Enligt skollagen skall eleverna i förskoleklassen ges möjlighet till utveckling och lärande och en grund för fortsatt skolgång. Barnen på Eldsbergaskolan får i förskoleklassen tillfälle att utveckla förmågor, socialt och kunskapsmässigt, utifrån vars och ens behov. Språkutvecklingen bedrivs i lekens form och de barn som har ett extra intresse för lärande kan besöka förstaklassens lektioner. Inspektörerna bedömer att förskoleklassen fungerar i enlighet med skollagen.

Eldsbergaskolan följer upp elevernas kunskaper genom nationella ämnesprov i årskurs 5. Läsåret 2005/2006 har 20 av 21 elever deltagit i de nationella proven, samtliga med godkänt resultat på respektive prov.

Normer och värden

Läroplanen uttrycker att eleverna skall kunna uppleva skolmiljön som fysiskt och psykosocialt trygg. Samtliga intervjuer och inspektörernas egna intryck ger bilden av en skola där alla vuxna och barn känner varandra och visar ömsesidig respekt. Stämningen är trivsamt, med lugn arbetsmiljö och koncentrerade elever. Kränkande behandling är sällsynt. Inspektörerna bedömer att Eldsbergaskolan har en god miljö för utveckling och lärande.

Sammanfattning

Inspektörernas bedömningar av resultaten är att barnen i förskoleklassen utvecklar sina förmågor och lägger en grund för fortsatt skolgång. Vidare är kunskapsresultaten i svenska, matematik och engelska, goda, och skolan uppvisar en god miljö för utveckling och lärande.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolläda och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Enligt läroplanen skall eleverna utöva ett allt större inflytande över det egna arbetet och skolmiljön. På Eldsbergaskolan har eleverna klassråd från årskurs 2 och elevernas förslag och önskemål behandlas vidare i elevrådet under en lärares ledning. Inspektörerna bedömer att eleverna på Eldsbergaskolan utövar inflytande över sin miljö och får träning i att arbeta i demokratiska former.

När det gäller elevernas inflytande över det egna arbetet har de enligt intervjuerna vissa påverkansmöjligheter som innebär att de ibland kan välja när och hur de gör vissa uppgifter men har mindre inflytande över innehållet, och påverkansmöjligheterna varierar med den enskilde lärarens arbetssätt. Det finns

ingen strategi för att successivt utveckla elevinflytandet i takt med stigande ålder och mognad, och elevinflytande över undervisningen kan därmed inte sägas vara ett utvecklat arbetssätt på skolan. Inspektörerna bedömer att elevinflytandet över undervisningen bör stärkas.

Läroplanen anger att skolan och vårdnadshavarna skall samverka för att främja elevernas utveckling och lärande. Skolan har en engagerad föräldraförening som organiserar merparten av föräldrarna och de känner sig välkomna att besöka skolan när de vill. Föräldrarna anser att de får bra information från skolan, främst genom elevernas planeringsböcker. Informationen angående målen som eleverna skall uppnå uppfattar de som vagare. Inspektörerna bedömer samverkan mellan skola och föräldrar som god men skolan bör förbättra informationen till föräldrarna om den målstyrda skolan.

Från och med den 1 april 2006 skall varje verksamhet ha en likabehandlingsplan enligt lagen (SFS 2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över. Vid inspektionsbesöket hade Eldsbergaskolan en handlingsplan mot kränkande behandling. Denna behandlar enbart mobbning, och inte kränkningar mellan vuxen och elev vilket bör vara en del av skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling enligt Lpo 94. Inspektörerna förutsätter att Eldsbergaskolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete och att detta också kommer till uttryck i den nya likabehandlingsplanen.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Läroplanen och kursplanerna beskriver vilka mål utbildningen har och föreskriver att skolan skall klargöra målen för elever och föräldrar. Eldsbergaskolans arbetsplan från 2002 innehåller lokala kunskapskriterier i svenska, matematik och engelska för årskurserna 1–5. Intervjuerna på skolan visar emellertid att elevernas kunskaper om de nationella kursplanemålen är vaga i dessa och andra ämnen. När inslag i teknik, fysik och kemi kommer in i undervisningen är det inte alltid tydligt för eleverna vilka ämnen deras lärande gäller. Kännedom om målen är också en förutsättning för elevernas inflytande över sin utbildning. Inspektörerna bedömer att skolan bör stärka elevernas kunskaper om kursplanemålen i respektive ämne så att de får en ökad förståelse för sin kunskapsinhämtning.

Läroplanen förutsätter att elevernas utveckling ses i ett kontinuerligt perspektiv under hela grundskoletiden. Lärarna på Eldsbergaskolan följer eleverna i årskurs 1–3 respektive 4–5, och samarbetet är väl utvecklat inom respektive grupp, samt mellan förskoleklassen och årskurs 1. Däremot finns ett visst brott mellan årskurs 3 och 4, då eleverna byter lärare och en dialog mellan nivåerna sker. Inspektörerna bedömer att samverkan mellan årskurserna kring elevernas långsiktiga lärande bör intensifieras.

Stöd

Enligt skollagen skall elever som har svårigheter i skolarbetet ges särskilt stöd. Sedan den 1 juli 2006 finns det i grundskoleförordningen förtydligat att rektor har ansvar för utredning av behov, åtgärdsprogram och dess innehåll samt

uppföljning av åtgärderna. Eldsbergaskolans lokala elevhälsoteam består av specialpedagog, kurator, dramapedagog och skolsköterska. Eventuellt behov av särskilt stöd fångas upp av klasslärare eller någon i teamet. Stödbehovet löses i första hand genom klassläraren, eventuellt med bistånd av specialpedagogen. Teamet har inte regelbundna möten med informationsutbyte angående eventuella behov hos skolans elever. Teamet anser att denna modell ger otillräcklig garanti för att behov utreds och åtgärdsprogram blir utformade, och även att sådana behov upptäcks som kan orsaka studiesvårigheter efter det att eleverna lämnat Eldsbergaskolan i årskurs 5. Inspektörerna bedömer att de exempel på ifyllda åtgärdsprogram som skolan lämnat har en ändamålsenlig utformning. Emellertid bör rutinerna för att upptäcka och möta eventuella behov av särskilt stöd göras tydligare med regelbundna avstämningar mellan elevhälsoteam och klasslärare och åtgärdsprogram upprättas så snart någon form av särskild stödinsats är aktuell.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

För att elev och vårdnadshavare och lärare skall ha en gemensam bild av elevens kunskapsutveckling krävs regelbundna utvärderingar av lärandet. Utvecklingssamtal skall enligt grundskoleförordningen äga rum en gång per termin och syftet är att lärare, elev och vårdnadshavare skall dryfta hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. På Eldsbergaskolan sker utvecklingssamtal en gång per termin, och elever och vårdnadshavare får förbereda sig genom att fundera igenom ett antal avstämningspunkter. En individuell utvecklingsplan som förordningen föreskriver ligger till grund för samtalet. Enligt intervjuerna ligger betoningen i samtalen på svenska, matematik och engelska. I den dokumentation som sker av elevens kunskaper inför årskurs 4 finns svenska och matematik separat angivna medan övriga ämnen inte specificeras. Intervjuerna visar att kunskapsuppföljningen i andra ämnen delvis är ofullständig. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla rutiner för att säkerställa att utvärdering av lärandet och dokumentation av elevens utveckling sker i alla ämnen och årskurser och att alla ämnen beaktas i utvecklingssamtalen.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Grundskoleförordningen stadgar att det skall finnas en arbetsplan för hur skolan skall genomföra de fastställda målen för utbildningen. Arbetsplanen skall utarbetas under medverkan av företrädare för elever och vårdnadshavare. Eldsbergaskolans arbetsplan från 2002 uppfattas enligt intervjuerna endast delvis som styrande för det dagliga arbetet. Arbetsplanen är vid inspektionstillfället under revidering. Elever och vårdnadshavare har enligt intervjuerna inte blivit erbjudna att delta i arbetet. Inspektörerna vill påpeka att arbetsplanen skall ha en sådan utformning att den beskriver hur arbetet mot målen skall ske och en sådan funktion att verksamheten bedrivs utifrån den. Inspektörerna bedömer att arbetsplanen bör utarbetas i samverkan enligt förordningen.

Varje skola skall också ha en kvalitetsredovisning som beskriver i vilken utsträckning de nationella målen förverkligats och vad skolan tänker göra för att öka måluppfyllelsen. Den skall utarbetas under medverkan av personal och elever, och vårdnadshavarna skall ha möjlighet att delta i arbetet. Eldsbergaskolans kvalitetsredovisning är enligt intervjuerna inte utarbetad i samverkan med dessa grupper. Den utgår från Halmstads kommuns prioriterade målområden, som grundar sig på nationella mål. Den innehåller delarna förutsättningar,

arbete samt måluppfyllelse och fortsatta åtgärder. Måluppfyllelsen redovisar resultat som inte funnits med som mål och resultatet av de uppsatta målen redovisas inte och är inte kopplat till åtgärder för utveckling. Inspektörernas bedömning är att kvalitetsredovisningen bör utarbetas i samverkan med ovan nämnda grupper och att de uppsatta målen, arbetet mot just dessa mål, måluppfyllelsen och åtgärderna för utveckling bör ha en tydlig koppling till varandra så att kvalitetsredovisningen kan utgöra ett användbart redskap i det fortlöpande kvalitetsarbetet.

Ledning och intern kommunikation

Enligt skollagen skall en skola ledas av en rektor som skall hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet och verka för att utbildningen utvecklas. Den nuvarande rektorn på Eldsbergaskolan har bakgrund som mellanstadielärare, speciallärare och biträdande rektor, och tillträdde som vikarie förra läsåret med en tjänst på 50 procent. Tjänstens utformning begränsade då närvarograden på skolan, vilken nu har utökats, och utifrån detta uppfattar personalen rektorn som förtrogen med det dagliga arbetet. Intervjuerna visar också att rektorn är intresserad av att verka för utveckling men har hittills inte uppfattats som drivande. Intervjusvaren visar ingen entydig bild av hur och på vems initiativ som utvecklingsarbete sker, och det finns ingen gemensam bild av vad det skall leda till. Inspektörerna bedömer att rektorn tydligare bör verka för att utbildningen utvecklas.

Sammanfattning

Angående genomförandet av verksamheten vid Eldsbergaskolan bedömer inspektörerna att elevinflytandet över undervisningen bör stärkas. Skolan bör förbättra informationen till föräldrarna om den målstyrda skolan och stärka elevernas kunskaper om kursplanemålen i respektive ämne. Samverkan mellan årskurserna om elevernas långsiktiga lärande bör intensifieras. Det bör finnas tydligare rutiner för att upptäcka och möta eventuella behov av särskilt stöd. Även rutinerna för utvärdering av lärandet och dokumentation av kunskapsutvecklingen i alla ämnen bör utvecklas, så att detta kan ligga till grund för utvecklingssamtalen. Arbetsplanen och kvalitetsredovisningen bör utarbetas i samverkan med personal, elever och vårdnadshavare, och i kvalitetsredovisningen bör det finnas en koppling mellan mål, arbete, måluppfyllelse och åtgärder för utveckling. Rektor bör tydligare verka för att utbildningen utvecklas.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

I timplanen för grundskolan finns ett visst antal timmar avsatta för elevens val. Enligt grundskoleförordningen syftar elevens val till att bredda och fördjupa kunskaperna i ett eller flera ämnen. Elevens val förekommer inte på Eldsbergaskolan, och skolan skall därför organisera elevens val enligt förordningen.

Personal

All personal på skolan är behörig för den undervisning de bedriver. Personalstyrkan är stabil med låg personalomsättning. Kompetensutveckling bedrivs inte enligt någon plan kopplad till skolans utvecklingsarbete.

Materiella resurser

Alla elever får enligt arbetsplanen datorutbildning och datorerna används dagligen i skolarbetet. Skolan har god tillgång på lokaler och ändamålsenliga fysiska miljöer. Biblioteket är litet och inrymt i skolsköterskans rum och men i övrigt väl tillgängligt för eleverna via lärarna.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att förutsättningarna för utbildningen är goda, men elevens val förekommer inte och skall anordnas. Skolan har behörig personal och ändamålsenliga lokaler.

Datum	Ort
2006-12-13	Lund

Monika Ivarsson
Tommy Månsson